

ՀԱՇՎԵՏՈՒ ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

**«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԷԿՈՆՈՄԻԿԱՅԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ �ԱՆԿ» �ԱՅ �ԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ,
«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ**

Հայաստանի Հանրապետություն, 0002, ք. Երևան, Ամիրյան 23/1:

Հեռ.՝ (374 10) 510910, 8686

Ֆաքս՝(374 10) 538904

E-mail: bank@aeb.am

Եռամսյակային հաշվետվություն թիվ 2 2020թ., 15 հուլիսի 2020թ.

տեղաբաշխված արժեթղթերի դասը՝ սովորական բաժնետոմս (բաժնային արժեթուղթ) և արտոնյալ բաժնետոմս (բաժնային արժեթուղթ)

արժեթղթերի քանակը՝ սովորական բաժնետոմս՝ 1,883,333 արտոնյալ բաժնետոմս՝ 424,600

արժեթղթերի անվանական արժեքը (արժույթը)՝ սովորական բաժնետոմս՝ 10,400 ՀՀ դրամ արտոնյալ բաժնետոմս՝ 15,000 ՀՀ դրամ

«Մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունները ճշգրիտ և յիարժեք ձևով արտացոլում են «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ ակտիվների և պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների և ծախսերի իրական պատկերը, իսկ կառավարման մարմինների միջանկյալ զեկուցցում ներառված տեղեկությունները ճշգրիտ և յիարժեք են»:

ստորագրող անձինք՝

Արտակ Առաքելյան (անուն, ազգանուն)	Գործադիր տնօրենի տեղակալ-գանձապետ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.07.2020թ. (ամսաթիվ)
Օնիկ Զիչյան (անուն, ազգանուն)	Կորպորատիվ և մանրածախ քիզնետի գծով տնօրենի տեղակալ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.07.2020թ. (ամսաթիվ)
Ռուբեն Բաղայան (անուն, ազգանուն)	Գործառնական գծով տնօրենի տեղակալ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.07.2020թ. (ամսաթիվ)
Աստղիկ Մանրիկյան (անուն, ազգանուն)	Միջազգային և զարգացման գծով տնօրենի տեղակալ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.07.2020թ. (ամսաթիվ)
Արփինե Փիլոսյան (անուն, ազգանուն)	Տեխնոլոգիաների և անվտանգության գծով տնօրենի տեղակալ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.07.2020թ. (ամսաթիվ)
Միքայել Պողոսյան (անուն, ազգանուն)	Գլխավոր հաշվապահ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.07.2020թ. (ամսաթիվ)
Հայկ Ավետիսյան (անուն, ազգանուն)	Ռազմավարության և ռիսկերի կառավարման վարչության պետ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.07.2020թ. (ամսաթիվ)
Վրեժ Զհանգիրյան (անուն, ազգանուն)	Իրավաբանական վարչության պետ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.07.2020թ. (ամսաթիվ)
Վրամ Խաչատրյան (անուն, ազգանուն)	Գործադիր տնօրեն (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.07.2020թ. (ամսաթիվ)

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Ֆինանսական փճակի մասին
30 Հունիս 2020 թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք. Երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Հազ. դրամ

	Անվանում	Մա- ն- թազ րու-	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան ի վերջի դրությամբ	Նախորդող ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ
1				
1.1	Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13	36,876,503	44,050,205
1.2	Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ		11,433	51,728
1.3	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	10,531,547	14,189,783
1.4	Հակադարձ հետզման պայմանագրեր	14.1	7,338,373	6,222,111
1.5	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	15	3,758	7,522
1.5.1	Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ		482,166	479,397
1.6	Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	16	183,149,536	176,106,613
1.7	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	17	7,242,045	4,846,699
1.7.1	Հետզման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	17.1	28,481,409	20,180,825
1.9	Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ		2,258,486	590,116
1.10	Հիմնական միջոցներ	20	11,048,920	10,902,317
1.10.1	Ոչ կրթական ակտիվներ	20	625,970	525,828
1.10.1	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	20.1	1,263,382	1,359,929
1.12	Այլ ակտիվներ	21	1,055,666	1,169,453
	Ընդամենը՝ ակտիվներ		290,369,194	280,682,526
2				
	Պարտավորություններ			
2.1	Պարտավորություն բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	22	36,856,079	45,909,492
2.2	Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և փոխառություններ	22.1	47,596,793	36,707,938
2.3	ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավարությունից ստացված վարկեր	22.2	11,078,926	9,306,047
2.4	Հետզման պայմանագրեր	22.3	27,404,623	25,623,028
2.5	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	23	113,741,167	113,366,878
2.6	Ստորադաս փոխառություն	23.1	726,072	719,787
2.7	Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն		684,927	390,244
2.8	Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	24	4,471,812	4,452,356
2.9	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	25	5,079	9,313
2.10	Վճարվելիք գումարներ	26	806,613	433,668
2.11	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	11	1,073,824	922,445
2.12	Պահուստներ	30	38,190	100,560
2.13	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	40	1,333,178	1,422,777
2.14	Այլ պարտավորություններ	27	1,573,072	1,860,284
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ		247,390,355	241,224,817
3				
	Կապիտալ			
3.1	Կանոնադրական կապիտալ	28	25,955,663	25,635,343
3.2	Էմիսիոն եկամուտ		180,180	
3.3	Պահուստներ			
3.3.1	Գլխավոր պահուստ		3,275,000	3,105,000
3.3.2	Վերագնահատման պահուստներ		5,582,811	5,241,704
3.4	Զբաղյալ շահույթ (վնաս)		7,985,185	5,475,662
	Ընդամենը՝ կապիտալ		42,978,839	39,457,709
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		290,369,194	280,682,526

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Գլխավոր հաշվապահ

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվի 2020 թ. հունիսի 15

Ա. Խաչատրյան

Մ. Պողոսյան

Միջամկալ Հաշվետվություն
Ֆինանսական արդյունքների մասին
30 Հունիս 2020թ.
"ՀԱՅԲԿՈՆՍՏԲԱՆԿ" ԲԲԸ, ֆ. Երևան, Ապրիլյան 23/1

Անվանում	Ծանոթ ազդուք յուն	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան (յստուգված)	Նախորդ ֆինանսական տարվա համարելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան (յստուգված)
Տոկոսային և նոտատոյալ եկամուտներ	3	6,287,119	12,697,354	5,107,490	9,876,575
Տոկոսային և նոտատոյալ ծախսեր	3	(3,167,041)	(6,159,914)	(2,623,484)	(5,132,029)
Զուտ տոկոսային և նոտատոյալ եկամուտ		3,120,078	6,537,440	2,484,006	4,744,547
Մտփախուս և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	4	528,764	1,093,013	599,163	1,128,094
Մտփախուս և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	4	(163,056)	(342,538)	(154,171)	(275,612)
Ստացված գուտ կտփախուս և այլ վճարներ		365,708	750,475	444,992	852,482
Զուտ եկամուտ արևտրային գործարանություններից	5	1,238,437	1,782,914	537,802	1,005,340
Այլ գործարանական եկամուտներ	6	65,211	149,640	57,239	113,405
Գործարանական եկամուտներ		4,789,434	9,220,469	3,524,039	6,715,773
Զուտ մտահանումներ ակտիվների ինարավոր կորուստների պահուստներին	7	189,160	145,372	100,361	(93,451)
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	8	(1,926,765)	(3,637,742)	(1,810,320)	(3,548,268)
Այլ գործարանական ծախսեր	9	(669,744)	(1,373,232)	(648,266)	(1,225,469)
Գործարանական շահույթ		2,382,085	4,354,867	1,165,814	1,848,585
Շահույթ/ (վնաս) միջև հարկումը		2,382,085	4,354,867	1,165,814	1,848,585
Շահութահարկի գծով ծախս (կտփախուսուցում)	11	(639,289)	(902,798)	(285,924)	(421,747)
Ժամանակաշրջանի շահույթ		1,742,796	3,452,069	879,890	1,426,838

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ս. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2020 թ. հունիսի 15

Միջանկյալ հաշվետվություն
 Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին
 30 Հունիս 2020թ.
 "ՀԱՅԷՆԿՈՆՈՍԵՐՎԱՆԿ" ԲԲԸ, ֆ. Երևան, Ամիրյան 23/1

Անվանում	Ծանոթ ազդուժ յուն	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվեառու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա համարների ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք					
Երական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չստանալով ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ		591,916	441,301	23,631	(305,479)
Երական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չստանալով ֆինանսական ակտիվների արժեքը կամ հարկումից հետո		12,017	20,245	764	40,578
Ոչ ընթացիկ ակտիվների գծով օգուտներ հարկումից հետո		(83,644)	7,725		394,415
Երական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չստանալով ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումների գծով շահութահարկ		(150,185)	(79,434)	(4,726)	61,096
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո		370,104	389,836	19,669	190,610
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք		2,112,900	3,841,906	899,559	1,617,448

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2020 թ. հունիսի 15

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին
30 Հունիս 2020թ.

*ՀԱՅԿԲԱՆԿԱՎԱՐՄԱՆ ԿՐԹԱՆՈՒՄԻՆԻՍՏԻԿԱՆ ԲԲԸ ԸՆԴՈՒՄԻ ԱՆՔԻՆԱԿԱՆ ՓՈՒՅԻՆ ԳՐԱՆԿ

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Հաշվառում			Ելքային եկամտավճարները	Գլխավոր պահուստ	Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արտադրանքի արժեքով ստեղծված չֆինանսական	Չբացված շահույթի կուտակումներ	Ընդամենը	Շրջանի վերջին վարկապահ կապիտալ	
	Կանխավճար կամ կապիտալ	Գույք	Գույքի փոփոխություններ							
Հավելումներ	1	3	4	5	7	8	9	10	12	14
Սեփական կապիտալի միջանկյալ վերաբերյալ ժամանակաշրջանի (տարվա սկզբից աճողական) (I արտասահ)										
<i>Մնացորդ ֆինանսական տարրերի սկզբում</i>	22,286,343	22,286,343	-	3,000,000	1,501,220	3,055,334	3,190,420	33,013,317	33,013,317	33,013,317
Ֆաբրիկայի կառուցման արժեքի փոփոխությունները	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ֆաբրիկայի կառուցման արժեքի փոփոխությունները (աճողական)	22,286,343	22,286,343	-	3,000,000	1,501,220	3,055,334	3,190,420	33,013,317	33,013,317	33,013,317
Ներդրումներ կանխավճարների կապիտալում և կանխավճարների կապիտալում	3,369,000	3,369,000	-	-	-	-	-	3,369,000	3,369,000	3,369,000
Համախառնումներ	3,369,000	3,369,000	-	-	-	-	-	3,369,000	3,369,000	3,369,000
Մասնաձեռնակների գլխավոր պահուստի	-	-	-	105,000	-	-	-	1,617,448	1,617,448	1,617,448
Հիմնական միջոցների և ոչ կուտակների փոփոխությունները	-	-	-	-	-	-	-	(610,206)	(610,206)	(610,206)
Մնացորդ միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	25,635,343	25,635,343	-	3,105,000	1,297,417	3,373,389	3,878,410	37,389,559	37,389,559	37,389,559
Ընթացիկ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջանի (II արտասահ)										
<i>Մնացորդ ֆինանսական տարրերի սկզբում</i>	25,635,343	25,635,343	-	3,105,000	1,832,155	3,409,549	5,475,662	39,457,709	39,457,709	39,457,709
Ֆաբրիկայի կառուցման արժեքի փոփոխությունները (աճողական)	25,635,343	25,635,343	-	3,105,000	1,832,155	3,409,549	5,475,662	39,457,709	39,457,709	39,457,709
Ներդրումներ կանխավճարների կապիտալում և կանխավճարների կապիտալում	320,320	320,320	180,180	-	-	-	-	500,500	500,500	500,500
Համախառնումներ	320,320	320,320	180,180	-	-	-	-	500,500	500,500	500,500
Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	-	-	-	-	382,112	7,725	3,452,069	(821,276)	(821,276)	(821,276)
Մասնաձեռնակների գլխավոր պահուստի	-	-	-	170,000	-	(48,729)	(121,271)	-	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ կուտակների փոփոխությունները	-	-	-	-	-	-	(170,000)	-	-	-
Մնացորդ միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	25,955,663	25,955,663	180,180	3,275,000	2,214,267	3,368,545	7,985,184	42,978,839	42,978,839	42,978,839

Ս. Խաչատրյան
Մ/Պարտքային

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրենի)
Գլխավոր հաշվապահ
Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը՝ 2020 թ. իունիսի 15

Միջանկյալ Հաշվետվություն
 Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ
 30 Հունիս 2020թ.
 "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Հազ.դրամ

Անվանում	Վաճառվածություն	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Տարվա շահույթ		3,452,069	1,426,838
Ճշգրտումներ՝			
Շահութահարկի գծով ծախս		902,798	421,747
Տնկողնակիր ակտիվների արժեզրկումից վնաս		(145,372)	93,451
Մաշվածություն և ամորտիզացիա		743,046	398,044
Հիմնական միջոցների օտարումից օգուտ/(վնաս)		(1,043)	(11,888)
Արտարժույթի փոխարկումից զուտ օգուտ		51,379	35,830
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներից զուտ օգուտ		(1,521,452)	(317,533)
Այլ եկամուտ		9,719	(16,933)
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական ներհոսք՝ նախքան գործառնական ակտիվներում կամ պարտավորություններում փոփոխությունները		3,491,144	2,029,556
Գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխություններ			
Գործառնական ակտիվների (աճ)/նվազում			
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպություններից		3,606,465	866,499
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր		(1,118,840)	(1,632,196)
Հաճախորդներին տրված վարկեր		(8,143,619)	(13,375,919)
Այլ ակտիվներ		183,863	487,033
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		(9,046,512)	(2,318,545)
Հետգնման պայմանագրեր		1,782,660	1,751,638
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ		479,398	3,975,539
Այլ պարտավորություններ		(303,109)	26,813
Գործառնական գործունեությունում օգտագործված դրամական միջոցներ նախքան հատուտ		(9,068,550.34)	(10,128,858)
Վճարված շահութահարկ		(528,421)	(622,190)
Գործառնական գործունեությունում օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ		(9,596,971)	(10,751,048)
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող վաճառքի համար		(9,174,478)	(805,502)
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների նվազում			(470,537)
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում		(554,871)	(558,298)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր		1,212	66,197
Ոչ կուրսային ակտիվների ձեռքբերում		(139,882)	(49,709)
Ներդրումային գործունեությունում (օգտագործված) / (գործունեությունից ստացված) զուտ դրամական միջոցներ		(9,868,019)	(1,817,848)
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից			
ՀՀ Կենտրոնական բանկից և ՀՀ կառավարությունից վարկերի ստացում		1,772,879	235,408
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերից		11,122,115	7,434,117
Ստորադաս փոխառությունից (մարումներ)/ մուտքեր			(3,367,904)
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի ավելացում (նվազում)			2,198,017
Արտոնյալ բաժնետոմսերի թողարկում			3,369,000
Պարտավորություններ վարձակալության գծով		(352,509)	
Բաժնետոմսերի թողարկում		500,500	
Վճարված շահաբաժիններ		(454,678)	(225,205)
Ֆինանսական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ		12,588,307	9,643,433
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը արտարժույթով պահվող դրամական միջոցների մատրոնների վրա		(297,018)	(210,918)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ		(7,173,702)	(3,136,381)
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ՝ տարբերակի դրությամբ	13_2	44,050,205	38,194,407
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ՝ տարբերակի դրությամբ	13_2	36,876,503	35,058,026

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Գլխավոր հաշվապահ

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2020 թ. հունիսի 15

Ա. Խաչատրյան

Մ. Ղողոթյան

Գնահատելով «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ հաշվետու եռամսյակի գործունեությունը՝ պետք է նշենք, որ հաշվետու եռամսյակում բանկը ապահովել է հիմնական ցուցանիշների էական աճ և կարևոր որակական տեղաշարժեր:

Հաշվետու եռամսյակում Բանկը գործարկեց «Online Banking» ծրագիրը և «Mobile Banking» հավելվածի նոր վարկածը:

Հաշվետու եռամսյակը արդյունավետ էր նաև միջազգային ֆինանսավարկային կառույցների հետ «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ համագործակցության առումով. ընդլայնվեցին գործող ծրագրերը և ծավալվեց գործակցություն նոր բանկային ծառայությունների ոլորտում. այսպես «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ի և հոլանդական զարգացման բանկի (FMO) միջև կնքվեց 10 միլիոն ԱՄՆ դոլար և 5 միլիոն եվրո գումարի չափով վարկային պայմանագիր, որով ներգրավված միջոցներով ֆինանսավորվելու են առավել մեծ ուշադրության կարիք ունեցող թիրախային հաճախորդները՝ միկրոձեռնարկությունները, կանայք և երիտասարդ հաճախորդները, կանաչ ծրագրերի, վերականգնվող էներգետիկայի, էներգետիկայի և ջրային արդյունավետության, գյուղատնտեսության, ջրային տնտեսության, ձկնաբուծության, վերամշակման, թափոնների կառավարման և նմանատիպ այլ ոլորտներում ներգրավված հաճախորդները, «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ի և Ասիական զարգացման բանկի (ԱԶԲ) միջև կնքվեց 15 միլիոն ԱՄՆ դոլար արժողությամբ վարկային պայմանագիր, որով ներգրավված միջոցներն ուղղվելու են միկրո, փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորմանը:

Նշենք նաև, որ Հայէկոնոմբանկն արժանացել է ավստրիական Raiffeisen Bank International AG-ի «Որակի գերազանցություն 2019» /STP Quality Award 2019/ մրցանակին, որն արդյունք է «SWIFT» փոխանցումների բարձր որակի ապահովման, ավտոմատ կերպով մշակման և, հետևաբար, առավելագույն կարճ ժամկետում իրականացման:

«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ հաստատուն քայլերով շարունակելու է իր առաջընթացը նոր վարկային ծրագրերի ներդրման ու զարգացման և միջոցների ներգրավման նոր շուկաների յուրացման ոլորտներում:

«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ գործունեություն է ծավալում բանկային ծառայությունների մատուցման բոլոր ոլորտներում: Բանկը իր կայուն դիրքերն ունի թե արտարժույթային, թե արժեթղթերի, թե միջբանկային շուկաներում: Բանկը ակտիվ գործունեություն է ծավալում թե վարկավորման, թե ծառայությունների մատուցման, թե փոխանցումների նոր ձևերի, թե պլաստիկ քարտերի սպասարկման ոլորտներում:

Ռիսկերի կառավարման օպտիմալ համակարգի առկայությունը էապես նպաստում է Բանկի հեռանկարային և կարճաժամկետ նպատակների իրականացմանն ուղղված միջոցառումների արդյունավետության բարձրացմանը:

Բանկում ռիսկերի կառավարման մշակույթը ենթարկվում է շարունակական կատարելագործման՝ ելնելով ռիսկերի ընդունելի մակարդակի և ռիսկ-եկամուտ օպտիմալ հարաբերակցության պայմաններում կայուն, հուսալի, արդյունավետ և ապահով գործունեության ծավալման նպատակներից:

Բանկում գործող ռիսկերի կառավարման համակարգը հիմնված է Բանկային վերահսկողության բազելյան կոմիտեի համաձայնագրերի, ISO/IEC 27001 (Տեղեկատվական անվտանգության կառավարման համակարգ) միջազգային ստանդարտի դրույթների և նմանատիպ այլ պահանջների վրա, որը հանդիսանում է համակարգի արդյունավետ գործունեության երաշխիքներից մեկը:

Կառավարման իրավասու մարմինների կողմից սահմանվում են ռիսկերի ընդունելի մակարդակները (ռիսկի ախորժակ), որոնց շրջանակներում գործունեության ծավալումը, ընթացիկ և ռազմավարական նպատակների իրականացման արդյունքում, Բանկի համար կապահովի կայուն և արդյունավետ զարգացում:

Ռիսկերի կառավարման գործընթացը բաղկացած է հետևյալ փուլերից՝ Բանկի

գործունեության ընթացքում հնարավոր ռիսկերի նույնականացում, գնահատում, հսկողություն, հաղորդակցում-հաշվետվություն և գնահատված ռիսկերին արձագանքում: Տնտեսամաթեմատիկական մոդելավորման գործիքների կիրառման, գործընթացների կանոնակարգման, վերլուծության, կանխատեսման և ներքին հսկողության համակարգի մշտական կատարելագործման արդյունքում՝ Բանկը հնարավորություն է ստանում ռիսկերի կառավարման համակարգի միջոցով ապահովել ռիսկ-եկամուտ օպտիմալ հարաբերակցությունը՝ Բանկի զարգացման կշռադատված ռազմավարության պայմաններում բացառելով կամ նվազագույնի հասցնելով Բանկի գործունեության ընթացքում հնարավոր ռիսկերով պայմանավորված կորուստները և ապահովելով գործող նորմատիվային դաշտի պահանջները:

Ռիսկերի կառավարման հիմնական սկզբունքները, առանձին ռիսկատեսակների գնահատման և կառավարման մոտեցումները, մեթոդաբանությունները և մոդելները սահմանված են բանկի ներքին իրավական ակտերում:

Բանկի համախառն ռիսկը կառավարվում է համապատասխան տնտեսամաթեմատիկական մոդելի հիման վրա՝ արտարժույթային, վարկային, իրացվելիության և տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկերի և համախառն ռիսկի ախորժակների սահմանման և հսկողության միջոցով:

Համաձայն ««ԱՅԷԿՈՆՈՍԲԱՆԿ» ԲԲԸ ռիսկերի կառավարման քաղաքականության» պահանջների, հաշվի առնելով Բանկային վերահսկողության բազելյան կոմիտեի և GARP-ի (Generally Accepted Risk Principles) ռիսկերի կառավարման սկզբունքները՝ բանկում մշակվել և ներդրվել են հետևյալ հիմնական ռիսկատեսակների գնահատման և կառավարման մոդելները.

- վարկային ռիսկ,
- տոկոսադրույքների փոփոխման ռիսկ,
- իրացվելիության ռիսկ,
- արտարժույթային ռիսկ,
- գնային ռիսկ,
- գործառնական ռիսկ:

Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկը վարկի, հաշվարկված տոկոսի կամ դրանց մի մասի պայմանագրով սահմանված ժամկետներից ուշացման կամ անվերադարձելիության հնարավոր վտանգն է՝ պայմանավորված վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացմամբ, գրավի արժեզրկմամբ և նման այլ պատճառներով:

Բանկի վարկային պորտֆելի կառուցվածքի հնարավոր տարբեր փոփոխությունների ազդեցությունները Բանկի գործունեության ընթացիկ ցուցանիշների վրա վերլուծվում և գնահատվում է սթրես թեստավորման և տարբեր հավանական սցենարների դիտարկման միջոցով: Վերոնշյալ սթրեսային սցենարների վերլուծության շրջանակներում իրականացվում է նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերի հաշվարկ և վերլուծություն, որը տեղեկատվություն է տալիս տվյալ օրվա դրությամբ նորմատիվների խախտման հավանականության՝ որպես վարկային ռիսկի յուրօրինակ գնահատականի վերաբերյալ:

Վարկային պորտֆելի որակի մշտադիտարկման նպատակով իրականացվում է ըստ վարկատեսակների միջին կշռված փաստացի տոկոսադրույքների և չաշխատող վարկերի տեսակարար կշիռների հարաբերակցությունների դինամիկայի վերլուծություն, ինչպես նաև վարկերի դասակարգման (դասերի միջև) միգրացիոն հոսքերի և դրանց փոփոխությունների ամսական ուսումնասիրություն:

Վարկային ռիսկի կառավարման արդյունավետ համակարգի շնորհիվ բանկի վարկային պորտֆելը շարունակում է պահպանել ավանդական բարձր որակը և ցածր ռիսկայնության աստիճանը:

Տոկոսադրույքների փոփոխման ռիսկ

Տոկոսադրույքի փոփոխման (տոկոսադրույքի) ռիսկը բանկի զուտ տոկոսային եկամտի կամ կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխման բացասական ազդեցության հավանականությունն է:

Միջազգային պրակտիկայում լայն տարածում գտած «GAP մոդելի» միջոցով տոկոսադրույքների փոփոխության ռիսկը գնահատվում է տոկոսադրույքների փոփոխման նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների դիսբալանսի և ժամկետայնության ճեղքվածքների վերլուծության հիման վրա: «Դյուրացիայի մոդելի» հիման վրա տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկը գնահատվում է ակտիվների և պարտավորությունների միջին կշռված ժամկետայնության ցուցանիշների կիրառմամբ՝ դիտարկելով դյուրացիան որպես տոկոսադրույքների փոփոխության նկատմամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկա արժեքների զգայունության գնահատման գործիք:

Իրականացվում է նաև առանձին արժույթներով արտահայտված ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքների վերլուծություն՝ զուտ տոկոսային եկամտի վրա դրանց տոկոսադրույքների փոփոխության ազդեցության տեսանկյունից:

Նշված մոդելները հնարավորություն են տալիս ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիաների վերլուծության միջոցով իրականացնել ակտիվների և պարտավորությունների օպտիմալ կառավարում՝ հեջավորելով տոկոսադրույքի ռիսկը:

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը հավանականությունն է, որ բանկն ի վիճակի չի լինի ճիշտ ժամանակին բավարարել իր պարտատերերի պահանջներն՝ առանց լրացուցիչ կորուստներ կրելու:

Ժամկետայնության ճեղքվածքների հիմնադրույթի կիրառման հիման վրա Բանկում ներդրված իրացվելիության ցուցանիշների գնահատման և կառավարման մեթոդաբանությունը հնարավորություն է ընձեռում հաշվարկված ակնթարթային, մինչև 90 օր և մինչև 1 տարի կուտակային իրացվելիության ցուցանիշների ժամանակային շարքերի հիման վրա գնահատել ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքների ազդեցությունը Բանկի իրացվելիության վրա, որը հիմք է հանդիսանում ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման օպտիմալ որոշումների կայացման համար:

Սթրես թեստավորման սցենարային մոդելը հնարավորություն է տալիս գնահատել իրացվելիության նորմատիվների վրա շուկային տարբեր հնարավոր իրավիճակների ազդեցությունը՝ վերլուծելով ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների որոշակի բաժնեմասի պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջման և ցպահանջ պարտավորությունների որոշակի բաժնեմասի ետ պահանջման դեպքում (ինչպես նաև նշված բաժնեմասերի տարբեր հնարավոր համակցությունների դեպքում) նորմատիվների փոփոխությունները և դրանց խախտման հավանականությունը: Նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերի հաշվարկումը հնարավորություն է տալիս ստանալ բանկի իրացվելիության ռիսկի այլընտրանքային գնահատականներ՝ վերլուծելով ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջման և ցպահանջ պարտավորությունների ետ պահանջման ազդեցությունը նորմատիվների վրա և վերջիններիս խախտման հավանականությունները:

Բանկի կողմից ներգրավված ցպահանջ և ժամկետային միջոցների կենտրոնացումների ռիսկի գնահատման տնտեսամաթեմատիկական մոդելը, քվանտիլային վերլուծության հիման վրա, հնարավորություն է տալիս գնահատել ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ցպահանջ և ժամկետային ավանդների կենտրոնացումների մակարդակները: Մշակված մեթոդաբանության շրջանակներում իրականացվում է նաև սթրես թեստերի սցենարային վերլուծություն, որը

ներառում է խոշորագույն 10% հաճախորդ ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ցպահանջ և ժամկետային ավանդների արտահոսքի ազդեցությունները նորմատիվների վրա, ինչպես նաև հաճախորդների վերոհիշյալ չորս խմբերից (ժամկետային ավանդ ներդրած ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք, ցպահանջ ավանդ ներդրած ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք) յուրաքանչյուրի 1%-ի ավանդների արտահոսքի գումարային ազդեցությունը տնտեսական նորմատիվների վրա: Իրացվելիության կառավարման շրջանակներում դիտարկվում են նաև որոշակի շեմային ծավալից ավելի միջոցներ ներդրած խոշոր իրավաբանական և ֆիզիկական անձ առանձին հաճախորդների, ինչպես նաև դրանց խմբերի միջոցների արտահոսքի սցենարային վերլուծությունները, որի արդյունքում ևս գնահատվում է միջոցների արտահոսքի ազդեցությունը նորմատիվների ընթացիկ մակարդակների վրա:

Արտարժույթային ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկը արտարժույթի փոխարժեքների տատանման արդյունքում Բանկի կորուստներ կրելու հավանականությունն է:

Բանկում արտարժույթային ռիսկի կառավարումն իրականացվում է կիրառելով միջազգային պրակտիկայում ընդունված VAR մեթոդաբանությունը, ինչպես նաև սթրես թեստերի սցենարային վերլուծության մեթոդները: Սթրես թեստերի սցենարային վերլուծություններում դիտարկվում է արտարժույթի փոխարժեքի կտրուկ տատանման ազդեցությունը նորմատիվների վրա: Դիտարկվում են՝ « դրամի արժեվորման և արժեզրկման սթրեսային սցենարներ, ինչպես նաև ըստ առանձին արտարժույթների փոխարժեքների տատանման սցենարային համակցության վատագույն սցենարի տարբերակը, որի դեպքում հնարավոր վնասը կկազմի առավելագույնը:

Արտարժույթային ռիսկի կառավարման նպատակով կիրառվող VAR մեթոդաբանության հիմքի վրա մշակված արտարժույթների փոխարժեքների տատանումներից հնարավոր առավելագույն վնասների գնահատման տնտեսամաթեմատիկական մոդելը հնարավորություն է տալիս գնահատել Բանկի բաց դիրքերով պայմանավորված հնարավոր կորուստների ռիսկը:

Արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխության ազդեցությունը Բանկի շահույթի վրա գնահատվում է նաև եռամսյակային և տարեկան կտրվածքով՝ սթրես թեստերի սցենարային վերլուծության միջոցով, որի արդյունքները ներառվում են Բանկի հրապարակվող միջանկյալ և տարեկան ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում:

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը որևէ բորսայում(ներում) ցուցակված, բանկի հաշվեկշռում շուկայական ընթացիկ գներով արտացոլվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով Բանկի կողմից ֆինանսական կորուստներ կրելու վտանգն է՝ պայմանավորված ինչպես տվյալ կապիտալի գործիքի և դրա թողարկողի, այնպես էլ շուկայում շրջանառվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների ընդհանուր տատանումների հետ կապված գործոններով (տվյալ կապիտալի գործիքի գծով երկար կամ կարճ դիրքի առկայության պայմաններում):

Գնային ռիսկի հնարավոր նվազագույն մակարդակն ապահովվում է հետևյալ միջոցառումների շրջանակներում.

- ֆինանսական շուկայի կառուցվածքային, ծավալային և գնային ցուցանիշների դինամիկայի, առանձին ֆինանսական գործիքների իրացվելիության վերլուծություն, առկա միտումների բացահայտում,
- հնարավոր կորուստների գնահատում,
- հեջավորման գործիքների կիրառում,
- ֆինանսական գործիքների գծով լիմիտների (ըստ կապիտալի գործիքներով գործառնության տեսակի, ըստ դիլերի, ըստ թողարկողի, stop-loss) սահմանում,
- կապիտալի գործիքների փաթեթի բազմազանացում (դիվերսիֆիկացիա)՝ ըստ

Գործառնական ռիսկ

Բանկի յուրաքանչյուր բիզնես-գործընթաց պարունակում է որոշակի մակարդակի գործառնական ռիսկ, որը կարող է հանգեցնել ինչպես փոքր, այնպես էլ Բանկի համար էական չափերի հասնող կորուստների: Նշված հանգամանքով է պայմանավորված գործառնական ռիսկի արդյունավետ կառավարման կարևորությունը բանկերի համար: Բանկի ռիսկերի կառավարման ոլորտը կանոնակարգող ներքին իրավական ակտերով գործառնական ռիսկը սահմանվում է որպես ուղղակի կամ անուղղակի կորուստների վտանգ (հնարավորություն)՝ առաջացած կամ պայմանավորված Բանկի անձնակազմի ոչ համարժեք կամ սխալ գործողություններով, բանկային գործընթացների կազմակերպման և կատարման թերություններով, խափանումներով, ինչպես նաև անբարենպաստ արտաքին միջավայրի գործողություններով և իրավիճակներով:

Գործառնական ռիսկի վերահսկողության արդյունավետ համակարգի կիրառումն այդ ռիսկի օպտիմալ կառավարման կարևորագույն գործոններից է, որն ապահովվում է օրական հսկողության իրականացման, պարբերական և թեմատիկ ստուգումների միջոցով գործող կանոնակարգվածության մակարդակի պատշաճության գնահատման, կանոնակարգման կարիք ունեցող գործառնական վերհանման, հնարավոր ռիսկերի բացահայտման և պատասխանատու մարմիններին դրանց մասին տեղեկացման միջոցով:

Հաշվի առնելով բանկի կայուն զարգացման ռազմավարության շարունակականությունը, ապագա ծրագրավորվող գործունեությունը նպատակաուղղված է լինելու բանկի դիրքի ամրապնդմանը և ընդլայնմանը ՀՀ բանկային շուկայում, միջազգային շուկաներ դուրս գալու հնարավորության ուսումնասիրմանը, որը հիմնականում նախատեսում է ակտիվների հետագա կայուն աճ, ինչպես ներգրավված ռեսուրսների /ավանդների, միջազգային վարկային ծրագրեր/, այնպես էլ ձևավորած շահույթի և սեփական կապիտալի հաշվին:

Բանկը նախատեսում է նաև ընդլայնել իր համագործակցությունը միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների, հատկապես ՎՋԲԲ, ՄՖԿ, Գերմանա-հայկական հիմնադրամ (ԳՀՀ), Սևծովյան Առևտրի և Զարգացման Բանկի և FMO-ի, Ասիական Զարգացման Բանկի, «BLUEORCHARD MICROFINANCE FUND» LLC ներդրումային ընկերության, «SYMBIOTICS» SA, «MICRO, SMALL & MEDIUM ENTERPRISES BONDS» S.A., DEG – Deutsche Investitions- und Entwicklungsgesellschaft mbH ֆինանսական հաստատությունների, «INCOFIN CVBA», «EFA Financial Institutions Debt Fund PTE.» Ltd. ներդրումային ընկերությունների և այլ կազմակերպությունների հետ: Փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորման հետ զուգահեռ առավել արագ կզարգանա հիփոթեքային վարկավորման համատեղ ծրագրերի իրականացումը, ինչպես նաև նոր ոլորտների վարկավորման ծրագրերը:

Կշարունակվի միջազգային ֆինանսավարկային կազմակերպությունների հետ վարկային ծրագրին զուգահեռ ակտիվորեն իրականացվող արտաքին առևտրի ակրեդիտիվային ֆինանսավորման ծրագրերը:

Առաջիկա ծրագրավորվող եկամուտների աճի հիմնական մասը նախատեսվում է ստանալ տոկոսային եկամուտներ, ավելացնելով մատուցվող ծառայություններից ձևավորվող եկամուտները: Վարկերից տոկոսային եկամուտների ավելացման ուղղությամբ կատարվում է նոր վարկային տեխնոլոգիաների ուսումնասիրում և ներդրում:

Մատուցվող ծառայություններից եկամուտների ավելացման համար իրականացվում է դրանց բազմազանում, պլաստիկ քարտերով ծառայությունների ցանկի ընդլայնում, կատարվում է անհատական պահատեղերի տրամադրում, նախատեսվում է ավելացնել բանկոմատների և սպասարկման կետերի ցանկը, վաճառքի և սպասարկման կետերում տեղադրված ինքնասպասարկման տերմինալների քանակը:

Նշված խնդիրների իրականացման համար բանկը շարունակելու է տեխնիկայի պարբերական վերազինումը, ընթացակարգերի կատարելագործումը, նոր բանկային

տեխնոլոգիաների ներդրումը՝ առանձնահատուկ շեշտը դնելով սպասարկման գործիքակազմում ժամանակակից բարձր թվային տեխնոլոգիաների կիրառման վրա, ինչը հնարավորություն կտա ապահովել հաճախորդների ավելի արագ, որակյալ և շուրջօրյա սպասարկում:

Արդյունավետ զարգացման կարևորագույն նախապայմաններից համարելով առաջատար փորձի և նոր բանկային տեխնոլոգիաների ներդրումը՝ ապահովվելու է նոր տեխնոլոգիաների ներդրման գործընթացի շարունակականությունը՝ առանձնահատուկ շեշտը դնելով սպասարկման գործիքակազմում ժամանակակից բարձր թվային տեխնոլոգիաների կիրառման վրա, ինչը հնարավորություն կտա ապահովել հաճախորդների ավելի արագ, որակյալ և շուրջօրյա սպասարկում, որոնց համար պլանավորվում են անհրաժեշտ կապիտալ ներդրումներ, ինչը, արդյունքում, կբարձրացնի տեխնիկական հագեցվածությունը:

Ընդլայնվելու են վճարահաշվարկային նոր ծառայությունների մատուցումը, պլաստիկ /ինչպես տեղական, այնպես էլ միջազգային/ քարտերով սպասարկումը, ինքնասպասարկման տերմինալների միջոցով մատուցվող ծառայությունների ցանկը և այլն:

Տարածքային քաղաքականության շրջանակներում կշարունակվի մասնաճյուղային ցանցի ընդլայնումը, նպատակ ունենալով ապահովել բանկի ներկայությունը հանրապետության ողջ տարածքով, ինչպես նաև գործող մասնաճյուղերի վերակառուցումն ու վերանորոգումը:

Հիմնական բացասական գործոնները, որոնք կարող են որոշակի ազդեցություն թողնել բանկի գործունեության վրա՝ քաղաքական-տնտեսական գործընթացներն են՝ ներքին և արտաքին տնտեսության հետագա զարգացման միտումները:

Նշված ռիսկերը մեղմելու համար բանկը շարունակելու է վարել հավասարակշռված ներգրավումային և ներդրումային քաղաքականություն, հնարավորինս կանխատեսելով զարգացման միտումները, դիվերսիֆիկացնելով ռիսկը, ընդլայնելով ծառայությունների ցանկը, խուսափելով վարկային և ավանդային պորտֆելների կենտրոնացումներից:

Բանկը մեծ ուշադրություն է դարձնում բանկային նոր ծրագրերի ներդրման, գործող ծրագրերի կատարելագործման խնդիրներին: Բանկում նոր տեխնոլոգիաների ներդրումը և զարգացումը կրում է ծրագրավորված բնույթ: Ըստ առանձին բանկային ծառայությունների ոլորտների, ուսումնասիրվում է առաջատար համաշխարհային փորձը, կատարվում է մարքեթինգային ուսումնասիրություն դրա նկատմամբ, ապահովվում է ծառայությունների և տեխնոլոգիաների ներդրման հստակ ընթացակարգերի մշակումը՝ իրականացնելով նաև ներդրման փորձաքննություն:

Բանկում մշտական աշխատանքներ են ծավալվում նոր ծառայությունների, սպասարկման որակի բարելավման ուղղությամբ՝ հաշվի առնելով հաճախորդների հարցումների արդյունքները: